

CEDMO TRENDS: ČESKÁ SPOLEČNOST V DOBĚ ZMĚN (27. VLNA)

ESPRESSO

Podpora na zvýšení dopadu, inovací a udržitelnosti CEDMO v ČR

číslo projektu: 1.4 CEDMO 1 - Z220312000000

PRAHA 25/8/2025

OBSAH ZPRÁVY

1	Základní parametry	3
1.1	Specifika šetření.....	3
2	Aktuální trendy	4
3	Vnímané vystavení dezinformacím	5
4	Vnímání aktuálních narativů	8
5	Dezinformace, které nejčastěji zaujaly	10

1 ZÁKLADNÍ PARAMETRY

Název výzkumu:	CEDMO Trends: <i>Česká společnost v době změn</i> (27. vlna)
Termín hlavního sběru dat:	17. 07. 2025 – 17. 08. 2025
Cílová skupina:	populace 16+
Způsob výběru respondentů:	kvótní výběr
Opora nastavení kvót:	ČSÚ
Sledované kvóty:	pohlaví, věk, vzdělání, kraj, velikost místa bydliště, četnost užívání internetu, pracovní status, volební chování v parlamentních volbách 2021 a v 2. kole prezidentských voleb 2023
Metoda sběru:	CAWI, panelový výzkum
Celkem platných dotazníků:	2835

1.1 SPECIFIKA ŠETŘENÍ

Zadavatelem je Univerzita Karlova, resp. výzkumné pracoviště CEDMO a dodavatelem společnost MEDIAN. Vedoucí výzkumného týmu za Univerzitu Karlovu je Václav Moravec, vedoucí výzkumného týmu za MEDIAN jsou Štěpán Žádník a Přemysl Čech. Zadání dotazníku připravil zadavatel a jeho konečná verze byla sestavena ve spolupráci s dodavatelem. Administrace dotazníku probíhala elektronicky. Výběr respondentů byl proveden z Online panelu MEDIAN. Respondenti byli rekrutováni dle kvótního předpisu schváleného zadavatelem.

Tento projekt je financován z Nástroje pro oživení a odolnost EU.

**Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU

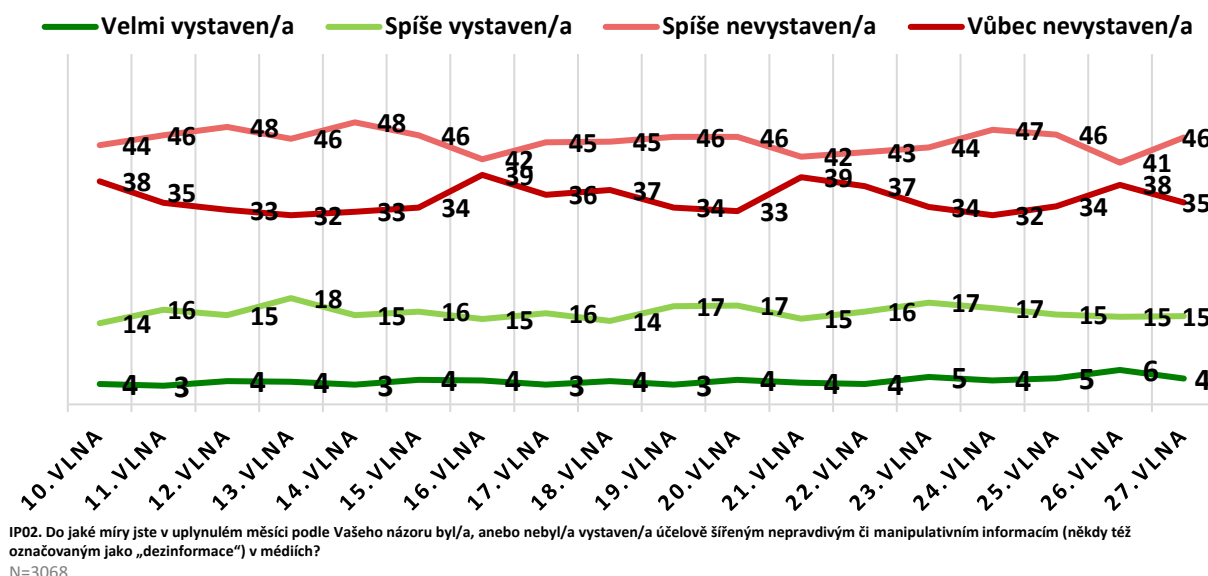
**Národní
plán
obnovy**

2 AKTUÁLNÍ TRENDY

V nejnovější vlně výzkumu opět převažují respondenti, kteří uvádějí, že se s dezinformacemi v médiích nesetkali. Oproti předchozímu šetření se však výsledky v několika ohledech změnilly. Mírně vzrostl podíl těch, kteří považují šíření nepravdivých či manipulativních informací na internetu za problematické. Naopak ubylo respondentů, kteří vnímají internetové dezinformace jako hrozbu pro bezpečnost České republiky. Nadále však platí, že většina populace považuje šíření dezinformací za závažný problém, a to zejména mladší lidé a intenzivní uživatelé internetu. Téměř třetina dotázaných se navíc domnívá, že by stát měl média šířící nepravdivé informace jednoznačně regulovat.

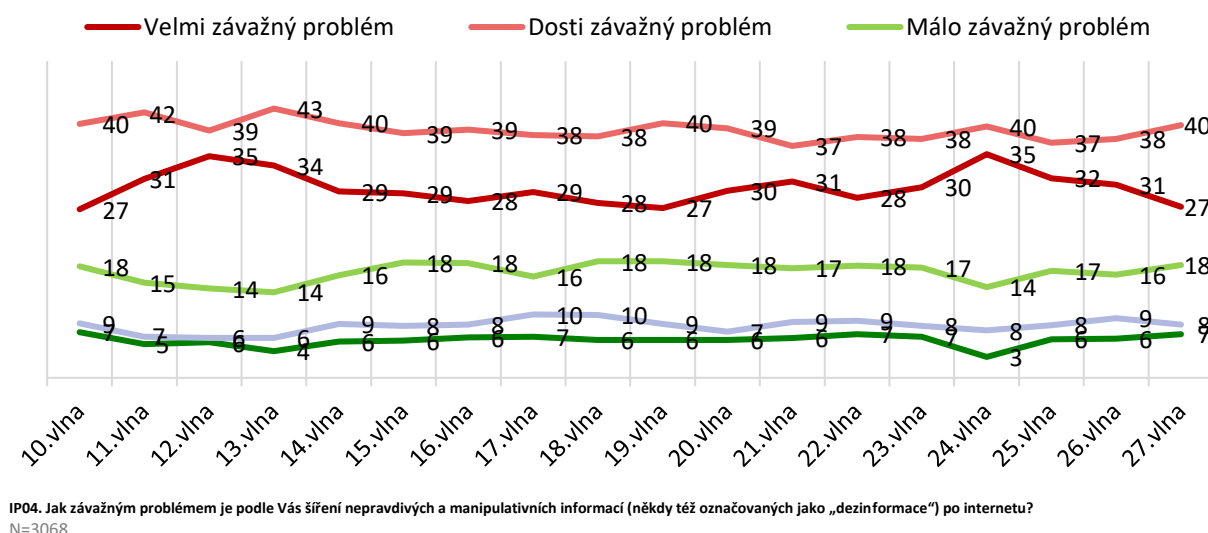
- V aktuální vlně průzkumu 81 % respondentů uvedlo, že dezinformacím spíše nejsou nebo vůbec nejsou vystaveni. Že jim nejsou vystaveni vůbec si myslí zhruba třetina (35 %), což znamená pokles od poslední vlny (38 %).
- Celkem 67 % respondentů vnímá šíření dezinformací po internetu jako problematické, což je pokles o 2 procentní body od poslední vlny měření. Nejčastěji tento názor zastávají mladí lidé ve věku 16–24 let (81 %), mezi staršími 65 let je to 62 %. Šíření dezinformací po internetu považuje za problém o cca 20 procentních bodů více voličů Petra Pavla (80 %) než voličů Andreje Babiše (52 % - pokles o 7 % od posledního měření) a lidí, kteří u prezidentských voleb nebyli (63 %).
- Že šíření dezinformací ohrožuje bezpečnost České republiky věří 66 % respondentů. Myslí si to nejčastěji mladší respondenti (78 % ve věkové kategorii 16–24 let – pokles o 6 % od posledního měření), voliči Petra Pavla (82 %) a častěji také lidé, kteří se na internetu pohybují několikrát denně (70 %).
- Regulaci médií šířících nepravdivé informace podporuje 70 % respondentů. Necelá třetina respondentů (29 %) je toho názoru, že by stát měl regulaci určitě zavést. Regulaci podporují častěji ženy (74 %) než muži (67 %) a mladí respondenti (84 % ve věkové skupině 16–24 let).
- Ve srovnání s minulou vlnou o něco vzrostl počet zachycených dezinformací, které respondenti vyhodnotili jako dezinformace ve prospěch Ukrajiny / Západu / v neprospěch Ruska. Podobně narostl i počet zachycených dezinformací ve prospěch premiéra Petra Fialy, počet dezinformací v jeho neprospěch zůstává stejný.

3 VNÍMANÉ VYSTAVENÍ DEZINFORMACÍM

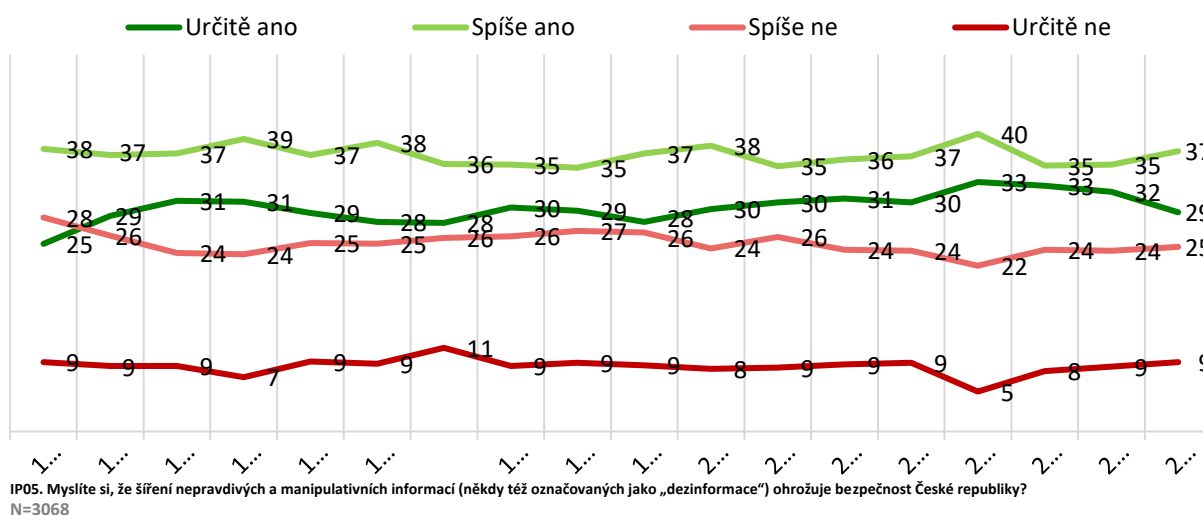
Po mírném propadu u odpovědi „spíše vystaven“ v minulé vlně, v této vlně výzkumu opět většina respondentů uvádí, že dezinformacím v médiích vystaveni nebyli v běžném poměru (celkem 81 % při součtu „spíše nevystaven/a“ + „vůbec nevystaven/a“). Zbýlých 19 % respondentů uvedlo, že dezinformacím vystaveni byli.

I v aktuální vlně se cítí být dezinformacím vystaveni častěji muži (22 %) než ženy (17 %). Věkovou skupinou, která se cítí být vystavena dezinformacím nejméně, jsou lidé ve věku 16 až 24 let (12 %). Častěji se cítí být vystaveni dezinformacím voliči Andreje Babiše z posledních prezidentských voleb (25 %) než voliči Petra Pavla (18 %).

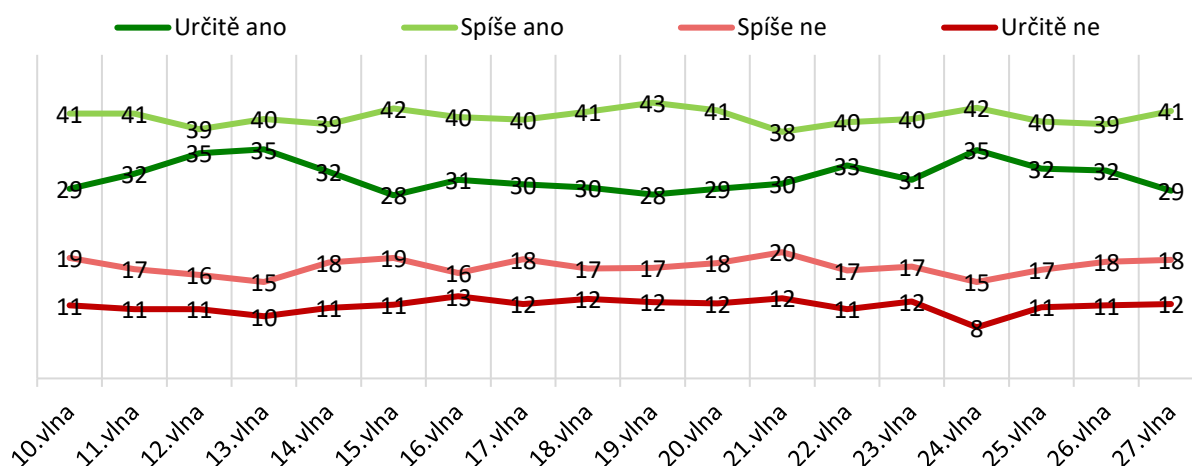
Trend poklesu počtu respondentů, kteří považují dezinformace za „velmi závažný problém“ pokračuje i v současné vlně výzkumu. Aktuálně je těchto respondentů 27 %. Opačný trend vidět u počtu lidí, kteří dezinformace vidí jako „dostí závažný problém“. Skupina respondentů, kteří je takto hodnotí je dlouhodobě největší a aktuálně tvoří 40 % respondentů. Respondentů, kteří nedokáží závažnosti dezinformací posoudit je v současné vlně výzkumu 8 %. Podle 18 % respondentů jsou pak dezinformace „málo závažný problém“ a 7 % odpovídající uvádí, že vůbec nejsou problémem.

Šíření dezinformací po internetu vnímají jako problém spíše mladší respondenti, v nejmladší věkové kategorii 16–24 let se jedná o 81 % respondentů (při součtu „*velmi závažný problém*“ + „*dosti závažný problém*“). Ve věkové skupině lidí starších 65 let dezinformace jako velmi nebo dosti závažný problém hodnotí 62 % respondentů. Také mezi voliči Petra Pavla z druhého kola prezidentských voleb je více respondentů, kteří šíření dezinformací považují za problém (80 %), oproti voličům Andreje Babiše (52 %). Z lidí, kteří u prezidentských voleb nebyli, hodnotí dezinformace jako problém 63 % respondentů.

Změny ve vnímání závažnosti dezinformací se projevují i ve vnímání toho, zda ohrožují bezpečnost České republiky. Roste počet respondentů, kteří si myslí, že dezinformace spíše ohrožují bezpečnost ČR (37 %) a klesá počet respondentů, kteří uvádějí, že dezinformace určitě ohrožují bezpečnost ČR (29 %). Podle čtvrtiny respondentů dezinformace bezpečnost spíše neohrožují (25 %) a podle 9 % respondentů určitě neohrožují.

Že šíření dezinformací bezpečnost České republiky ohrožuje si myslí hlavně mladší respondenti (78 % v nejmladší věkové kategorii 16–24 let). Ve věkové skupině nad 65 let si to samé myslí 60 % respondentů.

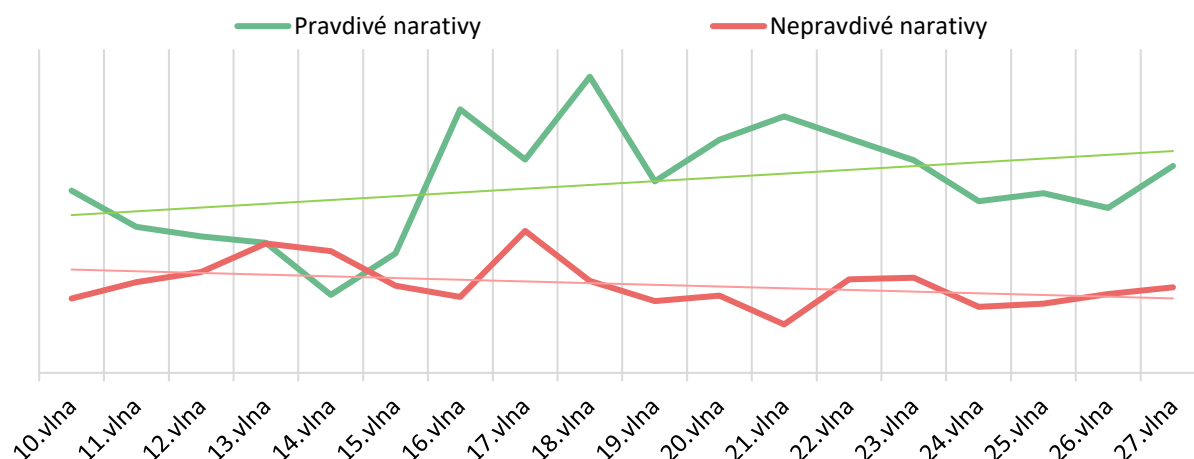

I u této otázky se obdobně jako v předchozích otázkách potvrzuje trend nárůstu podílu respondentů a respondentek, kteří si myslí, že by stát spíše měl omezovat či znemožnit působení médií, šířících nepravdivé či manipulativní informace a poklesu podílu těch, kteří jsou o tom určité přesvědčení.

Aktuálně si 41 % respondentek a respondentů myslí, že stát by měl taková média spíše omezovat a 29 % si myslí, že by je měl omezovat určitě.

Pro omezování médií jsou častěji ženy (74 %) než muži (67 %) a respondenti z věkové skupiny 16–24 let (84 %). O správnosti omezování médií, která šíří dezinformace, jsou také častěji přesvědčeni voliči Petra Pavla (84 %) z druhého kola prezidentských voleb než voliči Andreje Babiše (56 %) a nevoliči (67 %).

4 VNÍMÁNÍ AKTUÁLNÍCH NARATIVŮ

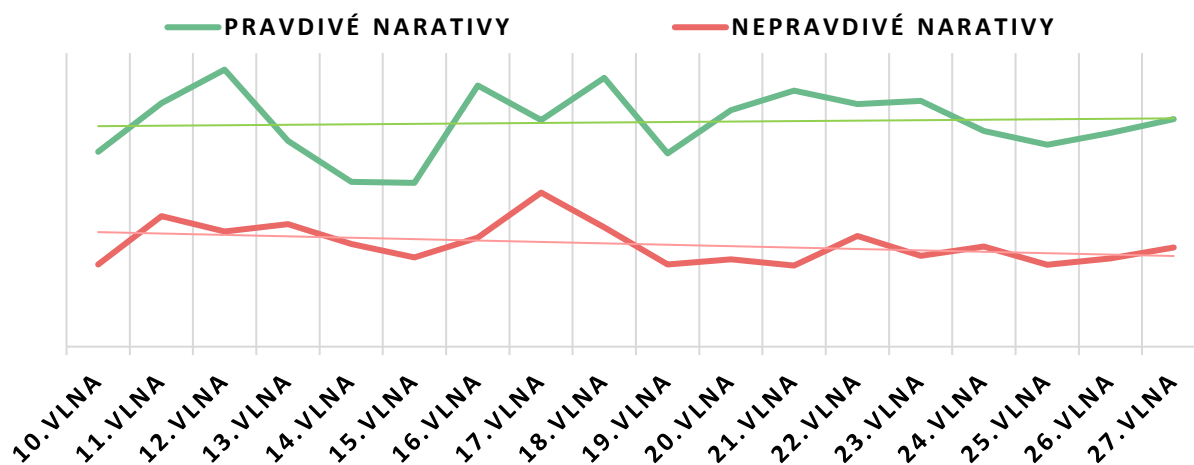

DEZP. Do jaké míry máte povědomí o následujících zprávách, resp. informacích?
N=3068

Při porovnání povědomí o pravdivých narativech s minulou vlnou je vidět nárůst. U nepravdivých narativů je vidět také nárůst ale ve srovnání s pravdivými je nárůst mírný.

Dva ze čtyř pravdivých narativů zaznamenala více než polovina respondentů. Nejvíce respondentů (62 %) zaregistrovalo pravdivý narativ, že: „*Ministryně spravedlnosti Eva Decroix (ODS) neoprávněně používala vysokoškolský titul magistra (Mgr.) i když jí v roce 2008 Univerzita Karlova uznala magisterské studium ve Francii.*“ Nejméně respondentů (5 %) zaznamenalo pravdivý narativ, že: „*Sociální sítě Facebook a Instagram skryly či odstranily příspěvky několika zprostředkovatelům potratových pilulek.*“

Nejvíce registrovaným nepravdivým narativem (48 %) bylo tvrzení, že: „*Češi pracují na Ukrajině, kteří následně pobírají nadstandardní sociální dávky, kromě toho mají i další výhody: ubytování, stravu nebo kulturu zdarma.*“

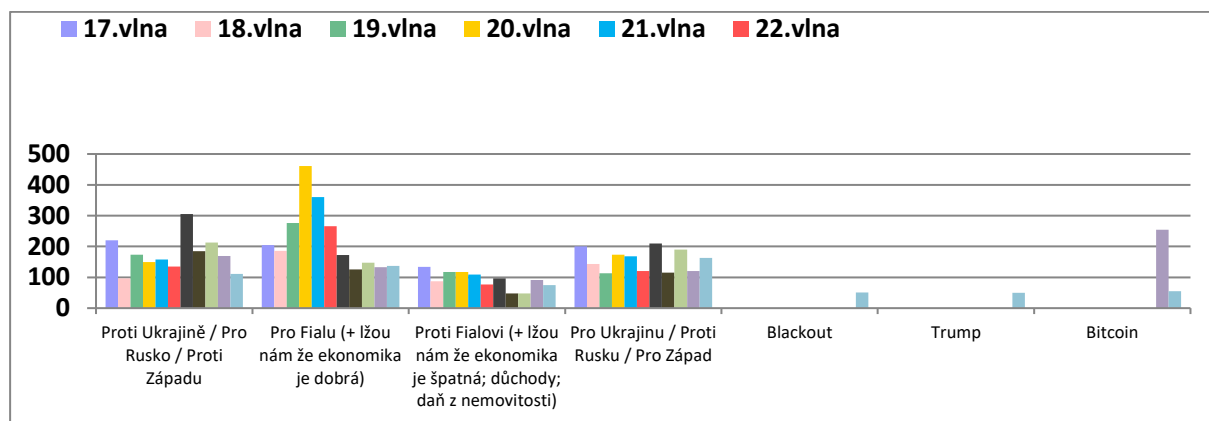
DEZ. Do jaké míry považujete následující zprávy za nevěrohodné, nebo naopak věrohodné?
N=3068

Důvěryhodnost pravdivých i nepravdivých narativů ve srovnání s minulou vlnou mírně vzrostla. Tři ze čtyř pravdivých narativů považuje za důvěryhodné více než polovina respondentů. Naopak ani jeden z nepravdivých narativů nepovažuje za důvěryhodný více než polovina respondentů.

Nejdůvěryhodnějším pravdivým narativem bylo, že: *„Ministryně spravedlnosti Eva Decroix (ODS) neoprávněně používala vysokoškolský titul magistra (Mgr.) i když jí v roce 2008 Univerzita Karlova uznala magisterské studium ve Francii,“* který jako důvěryhodný označilo 74 % respondentů. Naopak tím nejméně důvěryhodným pravdivým narativem bylo, že: *„Sociální sítě Facebook a Instagram skryly či odstranily příspěvky několika zprostředkovatelům potratových pilulek,“* který jako důvěryhodný označilo pouze 39 % respondentů.

Nejdůvěryhodnější nepravdivý narativ, že: *„Češi pracují na Ukrajině, kteří následně pobírají nadstandardní sociální dávky, kromě toho mají i další výhody: ubytování, stravu nebo kulturu zdarma,“* označilo za důvěryhodný 48 % dotázaných.

5 DEZINFORMACE, KTERÉ NEJČASTĚJI ZAUJALY

IP01. IP01. Popište vlastními slovy ve dvou až třech větách, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala? Pokud jich bylo více, popište všechny. Zkuste uvést, z jakého zdroje se k Vám dostaly. V poslední době mě nejvíce zaujala dezinformace, že...*

N=3068

* V grafu jsou zaneseny dlouhodobě populární odpovědi. Uváděny jsou absolutní četnosti součtu daných odpovědí (na nevážených datech) uvedených v IP01 (respondenti měli 3 možnosti deklarovat narativ).

V aktuální vlně výzkumu vzrostl počet zachycených dezinformací pro Ukrajině/ pro západ (163). Počet zachycených dezinformací proti Ukrajině/ proti západu (111) a proti premiéru Fialovi (75) naopak klesl. Výrazně klesl i počet dezinformací o bitcoinové kauze (55), které byly poprvé zachycené v minulé vlně výzkumu. Nově se objevují dezinformace o blackoutu ze 4. července 2025 (51) a o Donaldu Trumpovi (50).

Po propadu v minulé vlně výzkumu opět vzrostl počet lidí, kteří znají médium, kde dezinformaci zachytili (476). Počet lidí, kteří si dokázali vybavit mediatyp (381), konkrétní čas a/ nebo místo, kde dezinformaci slyšeli (16), a těch, kteří si nedokázali spojit narativ s konkrétním zdrojem (79), klesl.